

keer heb gehoord, net buiten de grens van Gijs Kokkieshoek, is ook nog steeds verdwenen. De Tapuit, waarvan op 7 mei 3 a 4 paartjes en enkele solitaire mannetjes en vrouwtjes door ons werden gezien, kwam ook niet tot broeden. Wel konden wij gedurende de vele inventarisaties genieten van de Gekraagde Roodstaart waarvan met zekerheid 1 territorium is vastgesteld. De vogel was prachtig te zien in de top van een boom bij de ingang Langeveld.

Inventarisatie broedvogels 2010 in Boeveld West

door Jan Veefkind en Willem Baalbergen

Er hebben zich dit jaar geen grote veranderingen voorgedaan maar er zijn toch wel enkele opvallende zaken. Voor het eerst sinds het begin van de inventarisatie is in het gebied een broedgeval van een Bonte Specht vastgesteld. De oudere bomen rond het Finley-weggetje bieden hiervoor inmiddels mogelijkheden.

Het lijkt erop dat Zwartkop en Tuinfluiter onregelmatig in het Verbrande Vlak tot broeden komen.

De Graspiepers waren het gehele broedseizoen in het veld aanwezig, maar ze zongen nauwelijks. Pas aan het einde van het seizoen werden ze gehoord.

De Gekraagde Roodstaart werd slechts één maal, voor de datumgrens, in het Verbrande Vlak gehoord.

Tot 5 mei werden Tapuiten in het gebied gezien, daarna niet meer.

De Vink ontwikkelt zich van parkvogel steeds meer tot een vogel van het duin. Het hoger worden van bomen en struiken speelt daarbij waarschijnlijk een rol.

Door het, in tegenstelling tot de verwachting, droger worden van het Verbrande Vlak is de Rietgors als broedvogel verdwenen.

Broedvogelinventarisatie AWD Wolfsveld-West 2010

Geïnventariseerd door Jaap Eisenga, Pieter de Jong en Koene Vegter (verslag)

Terreinomschrijving

Het Wolfsveld ligt met zijn 35 hectare langs het voormalige Van Limburg Stirumkanaal en wordt verder begrensd door het Finleyweggetje aan de zuidoostkant en de Ruigenhoeker Schulpweg in het noorden. Het is een redelijk geaccidenteerd terrein met een vijftal dellen, zoals het Abelendel, het Spejndel en het Ronde Vlak, met een variatie aan

begroeiing van Meidoorn, Berk, Duinliguster, Vlier, Ratelpopulier en oprukkende Duindoorn.

Toelichting op de inventarisatie 2010

In totaal werden er tussen 7 en 10 uur 's ochtends 12 bezoeken gebracht aan dit fraaie en afwisselende gebied onder meest mooie omstandigheden bij gemiddeld een graad of 6. De eerste helft meer bewolking en matige wind uit de zuidwesthoek; de tweede helft meestal onbewolkt en geringe wind uit de noordoosthoek. Met in totaal 26 soorten en 134 territoria is met name het aantal territoria iets lager dan in 2009 (151) maar in vergelijking met de afgelopen 10 jaar (gemiddeld circa 110) nog steeds aan de hoge kant. Het aantal soorten is met een gemiddelde van ongeveer 25 wel redelijk constant over die periode. In het begin waren het vooral de Vink en de Koolmees – uitschieter naar 15 – die de aandacht opeisten, gevolgd door de Heggenmus (12) om uiteindelijk bij de gebruikelijke top drie voor deze biotoop te belanden bestaande uit Fitis, Nachtegaal en Grasmus met resp. 19, 16 en 24 broedgevallen. Totaal 59 tegen 69 in 2009. Gelukkig kon ook weer twee keer net als vorig jaar in het Biezenvlak in de noordwesthoek van het gebied nabij onze koffiehoeke een paartje Blauwborst worden gesignaleerd. Zoiets vergoedt toch veel vroeg opstaan. In het randgebied bij het Finleyweggetje werden een enkele Zwartkop, Tuinfluiter, Staartmees en voor ons voor het eerst een Goudvink gezien (in de afgelopen 20 jaar in totaal 4 keer als broedvogel). Ook de Gekraagde Roodstaart kon weer als broedgeval worden genoteerd. Wel waargenomen maar buiten de datumgrenzen vallend: Rietgors, Grote Bonte Specht, Goudhaan, Sprinkhaanzanger, Roodborst en Tapuit. Geen Boompieper of Pimpelmees dit jaar. Overvliegend konden nog worden genoteerd: Aalscholver, Knobbelzwaan, Boerenzwaluw, Grauwe Gans, Bergeend, Visdief, Holenduif, Boomvalk, Havik, Sperwer, Houtsnip, Buizerd, Nijlgans en Canadese Gans.

Ook werden we af en toe aangenaam verrast door opduikende dan wel wegsprintende Reeën of Damherten.

U ziet naast het inventariseren van broedgevallen valt er in alle vroegte nog heel wat meer te beleven in de Waterleidingduinen en wij gaan dan ook zeker en met enthousiasme door in 2011.

Broedvogel inventarisatie Hoegatterduin 2008 t/m 2010

Leo Schaap en George Hageman

Dit is al weer het derde jaar dat Leo Schaap en George Hageman het gebied Hoegatterduin

hebben geïnventariseerd. Dit gebied van ca. 50 ha ligt direct rechts van de ingang De Zilk en wordt begrensd door de toegangspaden die er omheen lopen en het Oosterkanaal aan de west-zijde. Het is een zeer gevarieerd gebied: soms hoge grote bomen, eikenbosjes, vlakke delen, veel struiken zoals meidoorn en duindoorn, zandverstuivingen en een dicht begroeide waterkant. Soms worden we bijgestaan of vervangen door enthousiaste helpers zoals Pieter de Jong, Jaap Deelder of Jaap Eisenga. Het inventariseren is altijd weer een boeiende bezigheid, niet alleen omdat je het gebied erg goed leert kennen maar ook omdat er dikwijls verrassingen zijn te melden. Het is een mooie ervaring de veranderingen gedurende de telperiode in het gebied zo intensief te beleven.

Op basis van beschikbare kaarten hebben we voor

het eerst in 2008 de routes gelopen die hierop waren aangegeven, namelijk parallel aan het Oosterkanaal waarbij eerst zo dicht mogelijk langs het kanaal werd gelopen en daarna twee keer zoveel mogelijk daaraan parallel. Dat is voor het relatief smalle gebied (300 tot 450 meter) krap. Het noteren viel soms niet mee doordat de oriëntatie niet altijd gemakkelijk was en de kaart bepaald niet volledig. In 2009 is mede op advies van ervaren rotten in het vak een andere route gevolgd, namelijk meer gericht op de bosschages waar omheen werd gelopen. Als kaart wordt nu een afdruk van de Google Earth foto gebruikt, waarop erg veel te zien is. Natuurlijk speelt ervaring ook een rol; wij zijn tenslotte maar beginners, maar de nieuwe methode is veel nauwkeuriger.

Het is moeilijk te zeggen of de route en ervaring een grote invloed hebben gehad, maar voor een paar soorten lijkt dat zeker het geval te zijn, ondanks dat de aantallen in overleg met ervaren vogelaars tot stand zijn gekomen. Zo hebben we in

2008 behoorlijk meer Boompiepers en Boomleeuweriken geteld. Dit is waarschijnlijk mede het gevolg van de gelopen route, die in 2008 meer kans op dubbeltellingen had; het verschil is erg groot, nl. 21 Boompiepers in 2008, 13 stuks in 2009 en 10 stuks in 2010.

De Boomleeuwerik ging van 6 in 2008 naar 2 stuks in 2009 en 2010. Deze vermindering is zeker niet alleen het gevolg van de gelopen route; in 2008 werden diverse paartjes op de grond waargenomen en waren er regelmatig uitsluitende waarnemingen. De Boomleeuwerik is een prachtige zanger die soms uitbundig zijn best doet en het is te hopen dat deze soort stand houdt in het Hoekgatterduin. Een andere soort die in 2008 waarschijnlijk teveel is genoteerd, is de Roodborsttapuit, die zich na 2008, toen 4 stuks, op twee stuks heeft gestabiliseerd.

De toename van de Gekraagde Roodstaart is mogelijk het gevolg van de betere aandacht voor bosschages; het aantal steeg van 2 naar 5 in 2009 en dit getal werd in 2010 bevestigd. De Glanskop is vooral heel vroeg in het voorjaar actief en daarna heeft hij erg onopvallend gedrag. In 2008 werd besloten twee territoria op te nemen, in 2009 één, en in 2010 zelfs drie. Overigens vallen de waarnemingen van 2008 en 2010 heel goed over elkaar, een extra

indicatie dat 3 stuks tot de mogelijkheden behoort. Andere bijzondere territoria zijn die van de Wielewaal die we in 2009 één keer luid en aanhoudend zingend hebben waargenomen. Omdat ook andere kenners binnen de datumgrenzen de Wielewaal ter plaatse of net aan de andere kant van het kanaal hadden gehoord is hij als territorium opgenomen. De Goudvink is een andere bijzondere vogel. In 2008 slechts één keer waargenomen binnen de datumgrenzen en als zodanig geteld. In 2009 werd hij niet waargenomen en dan slaat de twijfel toe, hoort hij wel of niet in ons gebied thuis. Als je dan in 2010 een baltsend paartje Goudvink en iets later alleen het mannetje weer op dezelfde plek ziet, dan bevestigt dat ook de eerdere waarneming van 2008. Omdat elders in het gebied op voldoende afstand nog een waarneming werd gedaan, konden we in 2010 twee Goudvinken noteren.

Omdat we ons hadden geoefend in de verschillen in zang van Tuinfluiter en Zwartkop denken we

inmiddels beter onderscheid te kunnen maken. Uiteindelijk komen we in 2010 uit op 4 Tuinfluiters en 4 Zwartkoppen. Het totaal liep op van 6, 7 tot 8 in 2010. Het blijft een lastige soort; gelukkig is hij met veel geduld ook te zien; waardoor soms uitsluiting kan worden gegeven.

Tot nu toe incidentele waarnemingen zijn die van de Kuifmees in 2008 en die van de Spotvogel in 2010. Het is te hopen dat wij deze soorten in de komende jaren nog eens tegenkomen. Een Kuifmees werd in het verleden al eerder genoteerd maar de waarneming van de spotvogel is zover wij weten een nieuwe soort in het gebied.

Een waarnemer heeft het druk in het Hoekgatterduin: in 2010 zijn 35 soorten geteld in totaal 193 territoria zodat we over een vogelrijk gebied kunnen spreken. Sommige soorten komen veel voor zoals de Fitis (32), Grasmus (17), Nachtegaal (14) en Koolmees (12). Sommige soorten nemen wat af en andere weer toe zoals de Vink (10) waarvan we in 2008 maar 5 territoria telden. De Boompieper lijkt af te nemen: van 21

naar 13 tot 10 in 2010. Soms is het moeilijk de zang van Nachtegalen, Fitissen en andere vogels zoal de Grasmus en Mezen uit elkaar te houden. Vooral Nachtegalen en Fitissen maken soms zoveel geluid, dat je ze af en toe stil wenst om ook die andere zang goed te kunnen onderscheiden. Daarbij komt, dat deze zangers vooral in de zuidwestelijke hoek dicht op elkaar zitten en kleine gebiedjes verdedigen. Een geweldig concert, maar het maakt het inventariseren er niet gemakkelijker op.

Er is altijd wat te beleven in het Hoekgatterduin; het is een mooi afwisselende strook duinterrein met veel broedvogels en soms bijzondere waarnemingen. Wij kijken alweer uit naar het volgende voorjaar. Het blijkt, dat er inmiddels 25 jaar gegevens over het Hoekgatterduin zijn verzameld, dus een goed reden om ter ere van dit jubileum wat meer aandacht aan dit gebied te geven. Daarom zal in de volgende Strandloper een wat uitvoeriger artikel over het Hoekgatterduin verschijnen.

Kaart Amsterdamse waterleidingduinen(zuid) met de inventarisatie gebieden.